

U S T A W A

z dnia 15 lipca 1920 roku

o obrocie towarowym z zagranicą.

Art. 1. Wszelki ruch towarowy (przywóz, wywóz i tranzyt) przez linję celną Rzeczypospolitej Polskiej odbywa się zgodnie z postanowieniami niniejszej ustawy.

Przepisy wykonawcze orzekną, które zamówienia rządowe nie podlegają postanowieniom niniejszej ustawy w całości lub w części.

Władze, kierujące obrotem z zagranicą.

Art. 2. Obrotem towarowym z zagranicą kierują podległe **Ministrowi** Przemysłu i Handlu:

- a) Główny Urząd Przywozu i Wywozu, jako wyższa instancja,
- b) Izby Przywozu i Wywozu, powstające w poszczególnych gałęziach gospodarstwa dla celów kierowania obrotem z zagranicą w danej gałęzi i
- c) okręgowe urzędy przywozu i wywozu w tych gałęziach gospodarstwa, które nie posiadają Izby Przywozu i Wywozu, jako niższe instancje.

Art. 3. W skład Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu wchodzi:

1. Przewodniczący, mianowany przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu;

2. Przedstawiciele Ministerstw:

Przemysłu i Handlu	w liczbie 2,
Skarbu	" 2,
Rolnictwa i Dóbr Państwowych	" 1,
Aprovizacji	" 1,
Kolei Żelaznych	" 1,

3. Przedstawiciele stowarzyszeń i organizacji społeczno-gospodarczych, wysłani przez te stowarzyszenia i organizacje. Listę stowarzyszeń i organizacji, uprawnionych do wysyłania swych przedstawicieli do Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu ustala Minister Przemysłu i Handlu w drodze rozporządzenia ze wskazaniem liczby przedstawicieli każdego stowarzyszenia i organizacji. Każde stowarzyszenie lub organizacja rozporządza jednym głosem.

4. Przedstawiciele Izby Przywozu i Wywozu i urzędów okręgowych przywozu i wywozu w liczbie od jednego do trzech od każdej Izby, bądź urzędu z prawem jednak jednego głosu. Minister Przemysłu i Handlu oznaczy dla każdej Izby, bądź urzędu liczbę przedstawicieli w wymienionych granicach.

W posiedzeniach Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu biorą udział komisarze przy Izbach Przywozu i Wywozu (art. 8), oraz uczestniczą z głosem doradczym osoby, zaproszone przez przewodniczącego w charakterze rzeczoznawców.

Art. 4. Regulamin Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu, zatwierdzony przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, określi sposób postępowania urzędu, w szczególności podział urzędu na wydziały i czynności tych wydziałów z zastrzeżeniem spraw, bezwzględnie podlegających kompetencji ogólnego zebrania członków Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu.

Art. 5. Odpowiedzialnym wobec Ministra Przemysłu i Handlu za działalność Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu jest przewodniczący Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu. Przewodniczący ma prawo, a na żądanie przedstawiciela Ministerstwa Skarbu ma obowiązek wstrzymać każdą uchwałę bądź wydziału, bądź ogólnego zebrania członków Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu i przedstawić ją w ciągu siedmiu dni do uznania Ministra Przemysłu i Handlu. O ile wstrzymanie uchwały nastąpiło na żądanie przedstawiciela Ministerstwa Skarbu, Minister Przemysłu i Handlu wydaje orzeczenie w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 6. Uchwały wydziałów i ogólnego zebrania członków Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu zapadają i są prawomocne bez względu na liczbę obecnych członków.

Art. 7. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu na podstawie danych, przedstawionych mu przez zainteresowane gałęzie gospodarstwa, powołuje powstałe z ich własnej inicjatywy Izby Przywozu i Wywozu do pełnienia czynności w myśl niniejszej ustawy.

Regulaminy, określające skład oraz zakres działania Izb Przywozu i Wywozu dla poszczególnych gałęzi gospodarstwa, zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Jeżeli w danej gałęzi powstanie organizacja wywozowa, Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu może polecić zarządowi tej organizacji pełnienie czynności Izby Przywozu i Wywozu.

Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu może pozbawić prawa regulowania obrotu towarowego z zagranicą powołane do tego przez siebie uprzednio poszczególne Izby Przywozu i Wywozu.

Art. 8. Przy Izbach Przywozu i Wywozu urzędują komisarze rządowi, wysłani przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu. Komisarz rządowy ma prawo sprzeciwu i zawieszenia uchwały Izby.

Sprzeciw komisarza powinien być wniesiony do Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu w terminie trzydniowym od dnia powzięcia uchwały przez Izbę Przywozu i Wywozu.

O ile w przeciągu pięciu dni od dnia wpływu sprzeciwu komisarza rządowego do Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu Główny Urząd nie uchyli uchwały Izby Przywozu i Wywozu, uchwała Izby Przywozu i Wywozu ma moc obowiązującą.

Art. 9. Okręgowe Urzędy Przywozu i Wywozu ustanawiane są w miarę potrzeby w poszczególnych ośrodkach wytwórczości i handlu i składają się z urzędników, mianowanych przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, oraz z zaproszonych przez niego przedstawicieli poszczególnych gałęzi gospodarstwa, nieorganizowanych w Izby Przywozu i Wywozu.

Liczbę członków okręgowych urzędów przywozu i wywozu, siedzibę i okręg każdego z tych urzędów oraz ich regulamin wewnętrzny ustali rozporządzenie wykonawcze Ministra Przemysłu i Handlu, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Zakres działania Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu.

Art. 10. Główny Urząd Przywozu i Wywozu wykonywa nadzór nad obrotem towarów z zagranicą.

W szczególności Główny Urząd Przywozu i Wywozu:

1. Ustala rodzaje towarów, przewidziane w art. 13.
2. Zwalnia poszczególne partje towarów od zakazu przywozu, względnie wywozu.
3. Przedstawia wnioski, dotyczące:
 - a) walut, za które mogą być sprzedawane towary zagranicą (art. 15),
 - b) wysokości opłat i premji wywozowych (art. 18).
4. Zatwierdza wnioski Izb Przywozu i Wywozu, do tego przez Główny Urząd upoważnionych, w przedmiocie ustalania ryczałtów wywozowych, przeznaczonych dla prywatnych transakcji wyrównawczych i w przedmiocie planu rozporządzenia temi ryczałtami.
5. Wydaje pozwolenia na poszczególne transakcje wyrównawcze w tych wypadkach, które nie są zatwierdzone przez Izby Przywozu i Wywozu (art. 11 p 3) i nadzoruje ich prawidłowe przeprowadzania.
6. Normuje na dany okres czasu:
 - a) ryczałty najniższego wywozu przymusowego, względnie dozwolonego najwyższego dla poszczególnych gałęzi wytwórczości,
 - b) w miarę potrzeby ryczałty przywozu dla danych rodzajów towarów.
7. Rozstrzyga sprzeczny, zgłoszone przez komisarzy rządowych przy Izbach Przywozu i Wywozu (art. 8):
8. Ustala jednolity sposób postępowania Izb Przywozu i Wywozu, lub okręgowych urzędów przywozu i wywozu przy dokonywaniu czynności, wchodzących w zakres ich działania, oraz wysokość opłat manipulacyjnych, pobieranych przez te władze przy wydawaniu pozwoleń na wywóz, względnie na przywóz.
9. Ustala na podstawie umów międzynarodowych lub wskazań Rządu zasady ruchu tranzytowego przez obszar Rzeczypospolitej Polskiej dla poszczególnych państw oraz wydaje pozwolenia tranzytowe.
10. Rozstrzyga spory wynikłe w Izbach Przywozu i Wywozu i w okręgowych urzędach przywozu i wywozu, rozpatruje zażalenia, zgłoszone przez osoby trzecie na działalność Izb Przywozu i Wywozu i okręgowych urzędów przywozu i wywozu.
11. Nadzoruje działalność Izb Przywozu i Wywozu i okręgowych urzędów przywozu i wywozu oraz przedstawia wnioski w zakresie ogólnej polityki przywozowo-wywozowej.

Zakres działania Izb Przywozu i Wywozu.

Art. 11. W zakresie gałęzi gospodarstwa przez siebie przedstawianych Izby Przywozu i Wywozu:

1. Udzielają pozwoleń na wywóz, względnie na przywóz, w myśl postanowień niniejszej ustawy, w szczególności ustanawiają ceny (art. 14), poniżej których towary na wywóz nie mogą być sprzedawane; zysk wywozowy, warunki płatności, ewentualnie zabezpieczeń, akredytyw i terminy wpłacania waluty (art. 23).
2. Przedstawiają Głównemu Urzędowi Przywozu i Wywozu wnioski w przedmiocie:

- a) ryczałtów wywozu — najniższego przymusowego i najwyższego dozwolonego;
 - b) perjodycznego ustalania ryczałtów wywozowych, przeznaczonych dla transakcji wyrównawczych, oraz planu rozporządzenia temi ryczałtami, o ile zostaną do tego przez Główny Urząd upoważnione;
 - c) oznaczania walut, za które towary mogą być sprzedawane na wywóz;
 - d) wysokości opłat i premji wywozowych (art. 18).
3. Rozdzielają przewidziane w punkcie 2 lit. a) niniejszego artykułu ryczałty pomiędzy poszczególnych wywoźcych.
4. Prowadzą statystykę, tak pod względem ilości, jak i wartości przywożonych i wywożonych surowców, półfabrykatów, gotowych towarów oraz środków pomocniczych.
5. Zbierają wiadomości o cenach i konjunkturach na rynkach zagranicznych i udzielają ich Głównemu Urzędowi Przywozu i Wywozu oraz przywoźącym i wywoźącym na ich żądanie.
6. Przedstawiają Głównemu Urzędowi Przywozu i Wywozu szczegółowe sprawozdania z działalności w ustalonych przez Główny Urząd Przywozu i Wywozu okresach czasu.
7. Sprawują nadzór nad działalnością wywoźcych i przywoźcych, którzy obowiązani są ten nadzór lzbom ułatwiać.

Zakres działania okręgowych Urzędów Przywozu i Wywozu.

Art. 12. Okręgowe Urzędy Przywozu i Wywozu spełniają określone w art. 11 czynności w stosunku do tych gałęzi gospodarstwa, które nie posiadają lzb Przywozu i Wywozu.

Zasady obrotu towarowego z zagranicą.

Art. 13. Towary przywożone i wywożone dzielą się na następujące rodzaje:

1. towary, których przywóz, względnie wywóz po dopełnieniu warunków, przewidzianych niniejszą ustawą oraz taryfą i przepisami celnymi, nie wymaga specjalnego pozwolenia;
2. towary, których przywóz, względnie wywóz jest zabroniony;
3. towary, które przywozić, względnie wywozić można jedynie za specjalnem pozwoleniem.

Wykazy towarów objętych punktem 1 i 2 będą ogłaszane w „Monitorze Polskim”.

Art. 14. Ceny wywozowe (art. 11 p. 1) powinny być zbliżone do przeciętnych cen bieżących danego towaru na rynku odbiorczym z potrąceniem kosztów z wywozem i sprzedażą związanych.

W razie usprawiedliwionej przyczyny wywoźcy ma prawo sprzedać towar i poniżej przeciętnych cen bieżących na rynku odbiorczym. Powołanym do oceny, czy wskazana przez wywoźcego przyczyna może być uznana za usprawiedliwiająca, jest władza udzielająca pozwolenia na wywóz, której też należy przedstawić odnośne dowody.

Art. 15. Wywożone towary, z wyjątkiem wywożonych na zasadzie transakcji wyrównawczych, mogą być sprzedawane jedynie za waluty, które oznaczać będzie Minister Skarbu po zasięgnięciu zdania Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu (art. 10 p. 3 lit. a).

Art. 16. Transakcje wyrównawcze dozwolone są tylko dla uskutecznienia przywozu surowców, maszyn, narzędzi i pomocniczych środków wytwarzania.

Artykuły 15 i 16 nie dotyczą umów wyrównawczych, zawieranych przez Rząd.

Art. 17. Obliczone zgodnie z art. 14 sumy w walucie zagranicznej, uzyskane ze sprzedaży towarów zagranicą, wpływają do Skarbu.

Wywoźcemu wypłaca się równowartość w walucie krajowej według kursu dnia przekazania waluty zagranicznej Skarbowi, po potrąceniu opłat wywozowych (art. 18).

Art. 18. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu po zasięgnięciu zdania Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu (art. 10 p. 3 lit. b) ma prawo dla poszczególnych rodzajów towarów, wywożonych zagranicę, ustanawiać w zależności od konjunktury w kraju i zagranicą opłaty wywozowe.

Opłaty te będą podawane z góry do wiadomości przez Ministra Skarbu. Opłaty te będą pobierane w postaci procentów od zysku wywozowego.

W razie sprzedania towaru za walutę obcą opłaty te będą potrącone w walucie polskiej od sumy, wypłacanej wywoźcemu w myśl art. 17-go.

Normy rzeczonych opłat stosują się wyłącznie do transakcji wywozowych, zawartych w tym okresie czasu, dla którego normy te zostały ustanowione.

Od opłat, przewidzianych w niniejszym artykule, wolne są towary, wywożone dla dokonania transakcji wyrównawczych, przewidzianych w art. 16.

Mogą być również na wniosek Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu zwalniane przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu od przewidzianych w artykule niniejszym opłat wywozowych wytwory w tych gałęziach wytwórczości, które wyłącznie albo w przeważnej mierze sprowadzają z zagranicy surowce, względnie półfabrykaty do przeróbki, lub których wywóz wymaga specjalnego poparcia.

Gdyby zwolnienie od opłat okazało się niedostateczne dla zabezpieczenia wywozu, Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu ma prawo ustanawiać premje wywozowe, które muszą być ogłaszane w „Monitorze Polskim”.

Za zysk wywozowy uważa się różnicę pomiędzy ceną wwozową (art. 14) a ceną wewnętrzną.

W tych dziedzinach wytwórczości, w których ceny ustanawia Rząd, a także dla tych towarów, które nie mają zbytu na rynku wewnętrznym, o ile na prośbę wywoźcego Główny Urząd Przywozu i Wywozu wyrazi swą zgodę, za zysk wywozowy uważa się różnicę pomiędzy ceną wywozową (art. 14) danego towaru a kosztami jego produkcji z doliczeniem godziwego zysku. Wywoźcy jednak winien wysokość tych kosztów udowodnić Izbie Przywozu i Wywozu lub okręgowemu urzędowi przywozu i wywozu.

Art. 19. Na cele odnawiania urządzeń technicznych w tych gałęziach wytwórczości, w których ceny produktów na rynku wewnętrznym oznacza Rząd, same zaś produkty nie mogą być wywożone zagranicę, Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może ustanawiać osobne dodatki do cen wewnętrznych dla tych grup odbiorców, które wskutek uzyskanego przydziału wymienionych produktów swoje własne wytwory wywożą zagranicę.

Art. 20. Uzyskane od przedsiębiorstwa, którego wytwory zostały wywiezione zagranicę, sumy w walucie zagranicznej (art. 17) wraz z pobranymi od niego opłatami wywozowymi (art. 18) są przeznaczone przede wszystkim

stkiem na niezbędne zakupy zagranicą środków wytwarzania dla tegoż przedsiębiorstwa. Izby Przywozu i Wywozu korzystają z tego samego prawa dla całej grupy tych przedsiębiorstw, które danej Izbie podlegają.

Art. 21. Dla towarów, wywożonych drogami kołowymi dla bezpośredniego użytku mieszkańców pasa pogranicznego państw sąsiednich, Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, na wniosek Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu, ustanawia opłatę wywozową w markach polskich.

Obowiązki wywoźących.

Art. 22. Każdy wywoźący i wytwórca obowiązany jest w razie przydzielenia mu do wywozu najniższego ryczałtu przymusowego (art. 11 p. 3) wywieść zagranicę w wyznaczonym mu przez Izbę Przywozu i Wywozu lub okręgowy urząd przywozu i wywozu terminie najniższy ryczałt.

Art. 23. Wywoźący obowiązany jest przelać walutę zagraniczną (art. 17) do jednej z instytucji finansowych, wskazanych przez Ministra Skarbu w terminie, przez Izbę Przywozu i Wywozu lub okręgowy urząd przywozu i wywozu wyznaczonym.

Postanowienia karne.

Art. 24. Winni:

- a) przywozu i wywozu towarów, do przywozu i wywozu zakazanych,
- b) ukrycia całej albo części waluty, która w myśl art. 17 i 23 winna być przelana do instytucji finansowej, wskazanej przez Ministra Skarbu—ulegną grzywnie do wysokości wartości towarów, względnie podwójnej sumie ukrytej waluty.

Niezależnie od przewidzianych kar towar, będący przedmiotem przekroczenia, bez względu na to czyją stanowi własność, może ulec konfiskacie na rzecz Skarbu Państwa.

Winni niewywiezienia bez usprawiedliwionych przyczyn najniższego ryczałtu, wyznaczonego przez Izbę Przywozu i Wywozu, względnie przez okręgowy urząd przywozu i wywozu, podlegają grzywnie do 50% wartości niewywiezionego ryczałtu.

Winni niestosowania się do innych przepisów niniejszej ustawy oraz rozporządzeń na jej podstawie wydanych, o ile nie podlegają surowszemu ukaraniu, wedle obowiązujących ustaw karnych, ulegną grzywnie do 50.000 marek.

Usiłowania i udział będą karane.

Art. 25. Kary, przewidziane niniejszą ustawą, nie będą stosowane, jeżeli towary, przywiezione z zagranicy bez uzyskania pozwolenia, będą w przeciągu terminu określonego rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, zgłoszone pogranicznemu urzędowi celnemu przez właścicieli lub osoby upoważnione do rozporządzenia tym towarem.

W ciągu dwóch tygodni od chwili tego zgłoszenia, właściciele lub osoby upoważnione do rozporządzenia tym towarem, o ile w tym czasie nie przedłożą urzędowi celnemu pozwolenia na przewóz, mają prawo nadestane towary cofnąć zagranicę, w przeciwnym razie towar podlega konfiskacie na rzecz Skarbu Państwa.

Art. 26. Właściwymi do orzekania są:

- a) sądy — w wypadkach, określonych w art. 24 lit. a i b.

b) władze skarbowe — we wszystkich innych wypadkach.

Termin obowiązywania ustawy.

Art. 27. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu określi termin wejścia w życie niniejszej ustawy.

Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą: dekret Naczelnika Państwa z dnia 7 lutego 1919 r. (Dz. Pr. z 1919 r. № 15, poz. 216) oraz wszelkie sprzeczne z niniejszą ustawą rozporządzenia wykonawcze i postanowienia statutów instytucji państwowych, prowadzących operacje handlowe z zagranicą.

Przepisy przejściowe.

Art. 28. Do czasu wejścia w życie niniejszej ustawy czynności Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu pełni istniejąca Komisja Przywozu i Wywozu z tem, że wszystkie zasadnicze uchwały, powzięte przez Komisję Przywozu i Wywozu w okresie od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy do chwili utworzenia się Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu, tracą moc swoją, o ile nie potwierdzi ich Główny Urząd Przywozu i Wywozu.

Wykonanie ustawy.

Art. 29. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, tudzież z Ministrem Sprawiedliwości; o ile zaś chodzi o wykonanie tej ustawy na obszarze b. dzielnicy pruskiej — Ministrowi b. Dzielnicy Pruskiej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, Ministrem Skarbu i Ministrem Sprawiedliwości.

Marszałek:

Trąpczyński

Prezydent Ministrów i

Minister Skarbu:

W. Grabski

Minister Przemysłu i Handlu:

w. Henryk Strasburger

Minister Sprawiedliwości:

St. Nowodworski

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:

W. Kucharski